

Rusların gizli hedefi! Türkiye için önemi büyük, tüm gözler E-40'a çevrildi

Rus birliklerinin Ukrayna'yı Doğu ve Batı olarak ikiye bölen ve ülkenin ortasından geçen Dinyeper Nehri'nin yakınlarına doğru ilerlemesi E-40 su yolu projesini bir kez daha gündeme getirdi. Peki Rusya'nın Ukrayna'yı işgal etmesinden sonra E-40 su yolu projesinin akıbeti ne olacak? Projenin Türkiye için önemine dikkat çeken Türk Denizcilik ve Global Stratejiler Merkezi Başkanı Müstafi Tümamiral Doç. Dr. Cihat Yaycı çarpıcı açıklamalarda bulundu.

26.03.2022 - 07:05 | Güncelleme: 26.03.2022 - 11:18 | Can Şişman

Can Şişman

can.sisman@milliyet.com.tr

Can Şişman / Milliyet.com.tr - [Ukrayna](#)'daki Rus işgalinde 1 ay geride kaldı. [Rusya](#)'nın 24 Şubat'ta Ukrayna'ya başlattığı işgal yüzünden yaşanan savaşta binlerce insan hayatını kaybetti, çok sayıda Ukraynalı evlerini terk etmek zorunda kaldı. Rus birliklerinin Ukrayna'yı doğu ve batı olarak ikiye bölen ve ülkenin ortasından geçen Dinyeper Nehri'nin yakınlarına doğru ilerlemesi beraberinde yeni bir tartışmanın fitilini ateşledi.

Baltık Denizi'ni Karadeniz'e bağlayan **E-40 su yolu** projesi, Rus birliklerinin ülkenin Doğu bölgesini işgal etmesiyle bir kez daha gündeme geldi. Peki **E-40** su yolu projesi nedir? Bu proje ilk ne zaman ortaya çıktı? Projenin stratejik önemi nedir? Bu proje Rusya'nın Ukrayna'yı işgal etmesindeki sebeplerden biri olarak gösterilebilir mi? Rusya, E-40 su yolu projesini tek başına hayata geçirebilir mi? Konuyu **İstanbul Topkapı Üniversitesi Öğretim Üyesi ve Türk Denizcilik ve Global Stratejiler Merkezi Başkanı Müstafi Tümamiral Doç. Dr. Cihat Yayıcı** ile konuştuk.

HEPSİ PUTİN'İN Mİ?

Altı katlı süper yat, 58 uçak ve daha neler neler!

Haberi Görüntüle

İLK NE ZAMAN ORTAYA ATILDI?

Baltık Denizi'ni Karadeniz'e bağlayan **E-40 su yolu projesi** son günlerde sıklıkla tartışılıyor. **Baltık coğrafyası ile Karadeniz'i birleştireceği konuşulan ve özellikle birkaç yıldır sıklıkla dile getirilen bu proje, Rusya'nın Ukrayna'yı işgal etmesi ve özellikle Dinyeper Nehri'nin yakınlarına doğru ilerlemesiyle tekrar gündeme taşındı.** Peki bu proje ilk ne zaman ortaya çıktı? Doç. Dr. Cihat Yayıcı, **E-40 su yolu projesinin ilk olarak 2013 yılında Polonya, Ukrayna ve Belarus hükümetleri tarafından ortaya atıldığını söyledi.** Projenin devam eden süreçte Avrupa Birliği tarafından da desteklendiğini vurgulayan Doç. Dr. Yayıcı, "Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası'nın bu projeye yönelik çeşitli destek girişimleri ve fizibilite çalışmaları gerçekleşmiş olsa da 2014 yılında yaşanan Rusya'nın Kırım'ı ilhak etmesi dolayısıyla bu projenin geleceği oldukça belirsizleşmiştir" ifadelerini kullandı.

'TÜRKİYE'YE DE FAYDASI OLACAK BİR PROJE'

E-40 su yolu projesinde hedeflenen şey neydi? Doç. Dr. Cihat Yaycı, bu projeye birlikte Polonya'nın Gdańsk şehrinden Baltık Denizi'ne dökülen Bug Nehri, Belarus'ta bulunan Pripyat Nehri ve Ukrayna'nın Herson şehrinden Karadeniz'e dökülen Dinyeper Nehri'nin birleştirilmesinin hedeflendiğini söyledi ve **"Böylece Karadeniz'den Baltık Denizi'ne geçişler mümkün olacaktır"** dedi. E-40 su yolu projesiyle birlikte Ukrayna, Belarus ve Polonya arasındaki ticaretin gelişeceğini söyleyen Doç. Dr. Yaycı, bu projeye birlikte ayrıca Karadeniz'e komşu olan ülkelerin Kuzey Avrupa'ya deniz yoluyla ulaşımını da önemli ölçüde kolaylaşacağını vurguladı. **"Deniz taşıtlarının söz konusu su yolu sayesinde mesafe, masraf ve zaman konusunda çok büyük avantajlar elde etmesi mümkün olacaktır"** diyen Doç. Dr. Yaycı, "Örnek vermek gerekirse proje, Çin'den çıkan bir ticaret gemisinin Kuzey Avrupa'ya ulaşmak için kat edeceği mesafeyi oldukça kısaltacaktır. **Ayrıca Türkiye, İtalya veya Mısır gibi güneyde kalan ülkelerin de Adalar Denizi, Boğazlar ve Marmara Denizi, Karadeniz rotasından devam ederek Kuzey ülkelere ulaşımı oldukça kısılacaktır"** diye konuştu.

KIYAMET GÜNÜ UÇAĞI HAVALANDI!

Ukrayna'nın elindeki uçaklar 'dost-düşman' seçebilir mi?

Haber Görüntüle

'RUSYA BU PROJEYİ GÜVENLİK TEHDİDİ OLARAK ALGILIYOR'

Peki E-40 su yolu projesi, Rusya'nın Ukrayna'yı işgal etmesindeki kilit sebeplerden biri olarak gösterilebilir mi? Doç. Dr. Cihat Yayıcı, E-40 su yolu projesi sayesinde Kuzey ve Güney ülkeleri arasındaki ticaretin oldukça gelişeceğini düşünülmesini söyledi. Bu projeye birlikte Polonya, Ukrayna ve Belarus gibi ülkelerin Batı ticaretine daha fazla entegre olacaklarını söyleyen Doç. Dr. Yayıcı, projenin Rusya için bir tehdit unsuru olduğunu **"Güvenliğini Kaliningrad-Transdinyester hattından başlatan Rusya için sınırında yer alan Ukrayna ve Belarus gibi ülkelerin Batı ticaretine bu denli entegre olması ciddi bir tehdit anlamına gelmektedir"** ifadeleriyle aktardı. "E-40 su yolu projesi Rusya'nın bu ülkeler üzerindeki ekonomik etkinliğini azaltmakla kalmayacak aynı zamanda rekabetçi ortamda hayatta kalabilmek için Rus ticaretinin de bu güzergâhı kullanmasını zorunlu kılacaktır" diyen Doç. Dr. Yayıcı, "Dolayısıyla bu projenin Rusya tarafından bir güvenlik tehdidi olarak algılanması söz konusudur" diye devam etti.

'PROJEDEN İLK OLARAK BELARUS VAZGEÇTİ'

Rusya'nın Ukrayna'yı işgal etmesinden sonra E-40 su yolu projesinin akıbeti hakkında neler söyleyebiliriz? Bu proje

şimdilik rafa mı kalktı? Doç. Dr. Cihat Yaycı, mevcut konjonktür göz önünde bulundurulduğunda projenin şimdilik rafa kalktığını söyledi. **İlk olarak projenin ara ülkesi olan Belarus'un E-40'tan vazgeçtiğini hatırlatan Doç. Dr. Yaycı**, "2019 yılında Belarus Devlet Başkanı Aleksandr Lukaşenko, Ukrayna'yı ziyaretinde E-40 su yolunun faydalarına dair bir konuşma yapmış ve Belarus'un proje için üstüne düşen her şeyi yaptığını söyleyerek artık işin Ukrayna'ya kaldığını belirtmiştir. 2020 yılında ise Belarus'ta Lukaşenko'nun seçimlerde hile yaptığı iddiasıyla protestolar çıkmış, Belarus Devlet Lideri oldukça zor durumda kalmıştır. **Bilindiği üzere protestoların bastırılması için Rusya'dan yardım isteyen Lukaşenko bu sayede iktidarda kalabilmiştir"** diye konuştu.

'EVE DÖNMEK İÇİN KENDİ BACAĞLARINA ATEŞ EDİYORLAR'

Kaçan askerler için Putin 'infaz timi' gönderdi!

Haber Görüntüle

'RUSLARIN HEDEFİNDE O ŞEHİR OLDUĞU DİKKATLERDEN KAÇMAMALI'

Sonraki süreçte Belarus'un bu proje hakkında niyetini koruduğuna dair bir açıklama yapmadığını hatırlatan Doç. Dr. Cihat Yaycı, projenin kilit

ülkesinin Belarus olduğunu vurguladı. Doç. Dr. Yayıcı, "Bugün Rusya'nın Ukrayna'ya yaptığı saldırılarda Belarus topraklarını lojistik destek ve ikmal çalışmaları için aktif olarak kullandığını biliyoruz. **Dolayısıyla Belarus olmadan böyle bir projenin tamamlanması mümkün olmadığından günümüz şartlarında bu proje pek mümkün görünmemektedir**" diye konuştu. Rusya'nın bu projeyi imkânsız kılan Lukaşenko karşıtı protestolar, Kırım işgali ve Rusya-Ukrayna Savaşı gibi gelişmelerde önemli rol oynadığının altını çizen Doç. Dr. Yayıcı, "**Günümüzde yaşanmakta olan Rusya-Ukrayna savaşında Rusların saldırdığı en stratejik bölgelerden birinin, yapılması planlanan E-40 su yolunun Karadeniz'le buluşacağı Herson şehri olduğu dikkatlerden kaçmamalıdır**" ifadelerini kullandı.

'TÜRK BOĞAZLARININ ÖNEMİNİ ARTIRABİLİR'

Peki E-40 su yolu projesinin Karadeniz'e komşu olan Türkiye için önemi nedir? **Bu projenin Türkiye için önemine dikkat çeken Doç. Dr. Cihat Yayıcı**, "Öncelikle açık denizlerden Karadeniz'e deniz yoluyla ulaşım şu anda sadece Türk boğazları ile yapılabilmektedir. E-40 su yolu projesi ile Karadeniz'e ulaşım Türk boğazlarının yanı sıra söz konusu proje ile de yapılabilecektir" dedi. "**İlk bakışta bu durumun Türk boğazlarını değersizleştireceği düşünülebilir**" diyen Doç. Dr. Yayıcı,

"Fakat tam tersi olacağı değerlendirilebilir. Zira doğudan gelecek bir geminin Kuzey Avrupa'ya ulaşabilmek için Akdeniz'i geçip Cebelitarık'a ulaşması buradan Portekiz, İspanya, Fransa, Hollanda, Almanya gibi ülkelerin açıklarından geçmesi yerine Türk boğazlarından geçerek E-40 su yoluna ulaşması çok daha kısa bir mesafe demek olacaktır. **Dolayısıyla Türk boğazlarının öneminin artacağı düşünülebilir**" diye devam etti. Doç. Dr. Yayıcı ayrıca bu projenin Karadeniz'in kuzeyindeki devletlere ekonomik faydalarının olacağını, Karadeniz ülkeleri arasındaki ticaret hacmine pozitif bir katkı sunacağını söyledi.

'PUTİN, HİÇBİR SIR GÜVENDE DEĞİLDİR'

Rusya Merkez Bankası'nı hacklediler!

Haberi Görüntüle

GELECEKTE AVRUPA-RUSYA ARASINDAKİ SINIR HATTINA DÖNÜŞEBİLİR Mİ?

E-40 su yolu projesi gelecekte Avrupa ile Rusya arasındaki sınır hattına dönüşebilir mi? Doç. Dr. Cihat Yayıcı, projenin Avrupa ve Rusya arasında bir sınır hattına dönüşeceğini söylemenin oldukça iddialı bir yorum olacağını söyledi. Projenin Polonya sınırlarından da geçtiğini hatırlatan Doç. Dr. Yayıcı, "**Rusya'nın kendisini Belarus ve**

Ukrayna'da güvende hissetmesi ve bu ülkelerde Rus destekçisi hükümetler bulunması halinde Moskova'nın bu projeye olumlu bakması muhtemel olabilir" diye konuştu. "Belarus ve Rusya'nın Birlik Devleti programının Ukrayna'da da uygulanabilmesi halinde E-40 su yolu projesinin büyük kısmını kontrol edecek olan Rusya'nın bu projeye olumlu bakmasıyla projenin gerçekleşme ihtimali artabilir" diyen Doç. Dr. Yayıcı, "Elbette bu proje Polonya, Ukrayna ve Belarus'un Rusya'dan tamamen bağımsız devletler olması halinde nasıl ki Moskova için bir tehditse, Moskova'nın söz hakkının bulunduğu devletlerce gerçekleştirilmesi halinde Moskova için bir o kadar da avantajlıdır. Projenin teknik açıdan son derece mümkün ve muadillerine göre uygun maliyetli olması da gelecekte daha fazla konuşulacağını göstermektedir. **Ruslar durumu kendi açılarından değerlendirip projeyi kendileri de hayata geçirebilirler"** diye konuştu.